

РЕЗЮМЕ НА ОТЧЕТА ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНИЯ ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ ПРЕЗ 2023 г.

I. СТАТУТ И ДЕЙНОСТИ НА НИМХ

Статутът на Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ) се определя от Правилника за устройството и дейността на НИМХ, приет с ПМС № 7 от 14 януари 2019 г. (обн. ДВ, бр. 6 от 18 януари 2019 г., изм. и доп. ДВ, бр. 53 от 8 юли 2022 г.). С решение на Народното събрание (Преходни и заключителни разпоредби към Закон за изменение и допълнение на Закона за водите, §7 (1), обн. ДВ, бр. 20 от 11 март 2022 г.) Националният институт по метеорология и хидрология е юридическо лице, чийто ръководител е разпоредител с бюджет към министъра на околната среда и водите. Със Закон за изменение и допълнение на Закона за водите (ДВ, бр. 66 от 2023 г.) се регламентира §7 (5), според който НИМХ прилага система на делегиран бюджет, като генералният директор е второстепенен разпоредител с бюджет, който определя числеността на персонала и индивидуалните възнаграждения в рамките на утвърдените разходи. Съгласно §7 (6), установеното към края на годината превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на НИМХ се включва в бюджета му за следващата година.

НИМХ е **национална научна организация** за осъществяване на оперативни дейности в областта на метеорологията, хидрологията и агрометеорологията, както и за научни изследвания, за научно-приложна, иновативна и образователна дейност.

НИМХ е **националната хидрометеорологична служба** на Република България.

Със същия правилник са регламентирани националните и международни задължения и дейности на НИМХ.

НИМХ осигурява публичен достъп до съхраняваните първични архивни документи от метеорологични, хидрологични и агрометеорологични наблюдения, съгласно Закона за Националния архивен фонд (НАФ) и Наредбата за реда за използване на документите от НАФ.

II. НАУЧНА ДЕЙНОСТ

Акредитация на докторски програми в НИМХ

През 2023 г. НИМХ е акредитиран от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) по 2 докторски програми:

- „**Метеорология**“ – в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.4. Науки за земята;
- „**Инженерна хидрология, хидравлика и водно стопанство**“ – в област на висше образование 5. Технически науки, професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия.

Акредитационният съвет на Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) взе решение на 12.01.2023 г., съгласно което се дава програмна акредитация на докторска програма „Инженерна хидрология, хидравлика и водно стопанство“ от професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия в Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ), на основание обща оценка 9.10 –

писмо с изх. № ОА-06-203/21.02.2023 г. от Председателя на НАОА проф. д-р Петя Кабакчиева. С решение на Акредитационния съвет на НАОА (Протокол № 15/02.11.2023 г.) и на основание на чл. 78, ал. 1 от Закона за висшето образование (ЗВО) за всички научни организации, за които срокът на валидност на акредитацията е до следващата програмна акредитация (съгласно чл. 81, ал. 2 на ЗВО), срокът следва да се счита за четири години от датата на решението на Акредитационния съвет на НАОА за акредитацията им – писмо изх. № ОА-06-2619/22.11.2023 г. от Председателят на НАОА проф. д-р Елиза Стефанова.

Научноизследователски проекти на НИМХ през 2023 г.

През 2023 г. учените и специалистите от НИМХ са изпълнявали общо 50 научноизследователски проекта, от тях 9 са международни. Всички проекти са свързани с актуални теми: развитие на прогностични и диагностични модели в областта на метеорологията, хидрологията и агрометеорологията; климатични промени и екстремни метеорологични явления; системи за ранни предупреждения за опасности от хидрометеорологичен характер, качество на атмосферния въздух; възобновяеми енергийни източници; съвременни преки и дистанционни методи за измерване.

Научноизследователски проекти	Завършили	Текущи	Общ брой
Проекти, финансирани от Фонд „Научни изследвания“	-	2	2
Проекти, финансирани от други национални фондове (без ФНИ), договори с министерства и други ведомства	6	9	15
Проекти от Националната пътна карта за научна инфраструктура	-	2	2
Проекти по чл. 171 от Закона за водите	2	3	5
Проекти, финансирани от НИМХ	2	15	17
Проекти, финансирани от Рамкови програми на ЕС в областта на НИРД	2	2	4
Проекти, финансирани от други европейски и международни програми и фондове	-	5	5
ОБЩО	12	38	50

През 2023 г. продължи участието на НИМХ в два проекта от Националната пътна карта за научна инфраструктура: „Национален геоинформационен център“ (През 2023 г. стартира Модул 2 на проекта. В рамките на проекта в периода 2023–2024 г. се предвижда основен ъпгрейд на националната актинометрична мрежа, включително автоматизация на измерванията, развитие на създадените до момента компоненти в НИМХ и интегрирането им към общата национална геоинформационна система) и „Инфраструктура за устойчиво развитие в областта на морските изследвания, обвързана и с участието на България в Европейската инфраструктура (Euro-Argo)“ – (МАСРИ/MASRI). Научната задача, с която НИМХ участва е Мрежа от закотвени морски метеорологични буйове по Българското черноморско крайбрежие.

През 2023 г. НИМХ разработи **Стратегия за научни изследвания и иновации на Националния институт по метеорология и хидрология 2023–2027 г.**, обсъдена и приета от Научния съвет на НИМХ на заседание на 11.05.2023 г. Целта е концентриране на ресурсите на НИМХ към приоритетни за Държавата, Обществото и Бизнеса основни научни задачи, които очакват своето решение.

Научни публикации, цитати и рецензии

Броят на излезлите от печат публикации през 2023 г. е общо **52**, от които **37** са в списание с импакт фактор или в издания, реферирани/индексирани в световноизвестни бази данни – Scopus и WoS. **Доклади/постери** на международни научни форуми са **17**, а на национални – **30**. Броят на цитатите през 2023 г. с изключени автоцитати е **348**, от които в Scopus и WoS – **283**. Броят на цитираните публикации е **175**, от които в Scopus и WoS – **146**.

Анонимни рецензии 91, от които: в списания с импакт-фактор – **76**, без импакт-фактор – **15**; Анонимни рецензии на проектни предложения и отчети на проекти, финансирани от **ФНИ** – **3 бр.**

Участие в научни форуми

През 2023 г. учените от НИМХ са взели участие в **46 международни и 15 национални** научни форуми.

През 2023 г. Научният съвет на НИМХ взе решение за ежегодно провеждане на **Национална научна конференция по околна среда на НИМХ** в дните преди професионалните празници на 22 и 23 март (заседание на НС, проведено на 30.11.2023 г.).

Конференцията се осъществява под егидата на Министъра на околната среда и водите и се проведе с голям успех в периода 19–20 март 2024 г. в НИМХ – София.

Експертна дейност

През 2023 г. учените и специалистите от НИМХ са изготвили и предоставили за нуждите **на държавните институции и обществото**, министерства, ведомства, местни органи на министерствата и ведомствата, общини, областни управи **18 085 броя** информационни хидрометеорологични продукти, прогнози, експертизи, становища и др. За нуждите на **съдебната власт** един експерт е бил вещо лице в съда. Учени и водещи специалисти са членове на **16 висши и междуведомствени съвета**, комисии, работни групи, национални и областни щабове и др.

Подготовка на специалисти

През 2023 г. хабилитираните учени от НИМХ са изготвили общо **14 рецензии и становища** по конкурси за заемане на академични длъжности и защита на дисертационни трудове за присъждане на ОНС „доктор“.

Студентски практики – **3 бр.**, хонорувани преподаватели – **3 бр.**, практически занятия със студенти, лекции и обучение – **3 бр.**, консултантска дейност – **3 бр.**

Специализирани курсове за обучение на докторанти в НИМХ – **3 бр.** и на експерти и специалисти – **1 бр.** Специалисти от НИМХ са участвали в **17 бр.** курсове за обучение.

Програма „Професията на метеоролога и хидролога“ – проведени **24 посещения на групи ученици** от училища в София и страната, а извън програмата – **10 групи ученици**.

Издателска и информационна дейност

Месечен хидрометеорологичен бюлетин: 12 бр. Разпространява се до държавни институции, висши учебни заведения и всички областни библиотеки. Продължи попълването на специално създадената интернет страница, на която, освен до последния брой на Месечния бюлетин, е осигурен свободен достъп и до архив от 2007 г. насам на негов електронен вариант.

Годишен хидрометеорологичен бюлетин за 2023 г.: „Състояние на климата, въздуха и водите и агрометеорологични условия в България през 2022 година“. Той се разпространява до държавни институции, висши учебни заведения, средни учебни заведения в страната с профил математика и природни науки, областни библиотеки и др. Електронна версия на Годишния бюлетин е публикувана на специално създадената интернет страница и е достъпен негов архив.

Списание **Bulgarian Journal of Meteorology and Hydrology (BJMH) – 2 бр.**

През 2023 г. НИМХ издаде книга „**Променящият се климат на България – данни и анализи**“, под редакцията на проф. Таня Маринова и доц. Лилия Бочева. Книгата обобщава резултатите от изследванията на учените и специалистите от НИМХ през последните 10–15 години, свързани с климатичните промени.

Участие на учени от НИМХ в **редакционни колегии:** на български издания – **4**; на издания в чужбина – **4**.

Изготвяне на **материали с хидрометеорологичен характер за БТА – 17.**

Участия в **радио и телевизионни интервюта – 246 бр.**

Академичен състав на НИМХ, научен съвет и развитие

Академичният състав на НИМХ към 31.12.2023 г. е от **62 члена**, от тях професори 12 (четирима са и доктори на науките), доценти 17, главни асистенти 18, асистенти и доктори 6, асистенти 5, доктори 4.

Научният съвет на НИМХ, избран от Общото събрание на учените в НИМХ на заседание, проведено на 23.01.2023 г. е провел общо 13.

През 2023 г. **три са успешно защитените дисертации** за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ от учени в НИМХ.

През 2023 г. са обявени два конкурса – 1 конкурс за заемане на академичната „**главен асистент**“ и 1 конкурс за заемане на академичната длъжност „**професор**“.

През 2023 г. успешно приключи първият етап на **Националната програма „Млади учени и постдокторанти – 2“**. На конкурсен принцип 1 постдокторант и 2-ма млади учени от НИМХ, одобрени от комисия, избрана от НС на НИМХ, взеха участие в програмата съответно в модул „Постдокторанти“ и модул „Млади учени“.

През 2023 г. в НИМХ е зачислен един докторант (от 01.02.2023 г.) и са защитили трима. Към 31.12.2023 г. в НИМХ се обучават **4-ма докторанти**.

Обявени конкурси за прием на редовни и задочни докторанти в НИМХ: допълнителен през учебната 2022-2023 година (не са се явили кандидати) и редовен през учебната 2023-2024 година (двама кандидати са издържали успешно изпитите и са зачислен в редовна докторантура от началото на 2024 г.).

III. ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ

Оперативната дейност на НИМХ се извършва **непрекъснато, 24 часа в денонощието**.

Хидрометеорологичен мониторинг

Общият брой мониторингови станции поддържани от НИМХ през 2023 г. е 1 053 бр. на територията на цялата страна.

През 2023 г. Националната метеорологична мрежа обхваща **382 метеорологични станции**, от които 37 синоптични, 81 климатични и 264 валежомерни. Станциите, които не работят поради липса на персонал са 7.

Националната хидроложка мрежа обхваща **643 бр. хидроложки и хидрогеоложки станции**. От тях автоматични – 216 бр. В края на 2023 г. бяха приети 34 хидрометрични станции от МОСВ, но въвеждането им в оперативна експлоатация предстои.

Агрометеорологичната мрежа се състои от **23 бр. агрометеорологични станции**.

Мрежа за измерване на **киселинност (рН) на валежите** – в **35** синоптични станции.

Аерологично сондиране – само в централната аерологична обсерватория в София – два аерологични сондажа дневно в 06 UTC и 12 UTC.

Спътникови наблюдения – приемане на данни от спътникови измервания, тяхната обработка и подаване на множество продукти за ползване от потребители в структури на изпълнителната власт. През 2023 г. беше изграден канал за получаване на данните по метода EUMETCast Terrestrial.

Радиолокационни наблюдения – НИМХ не разполага със собствени метеорологични радиолокатори. На базата на двустранни споразумения получава целогодишно радарна информация от двата метеорологични радара на ДП „Ръководство на въздушното движение“, а през периода април – октомври и от шест метеорологични радара на Изпълнителна агенция „Борба с градушките“.

Системи за ранно предупреждение за опасни явления от хидрометеорологичен характер (СРП)

НИМХ през 2023 г. е развивал и поддържал денонощна, оперативна работа на **8 различни СРП**:

1. СРП за водосборите на реките Марица, Тунджа и Арда на НИМХ – имат съществена роля за **превенция на опасностите от наводнения**;

2. СРП за потенциала на замърсяване с ФПЧ за територията на гр. София – за предприемане на **превантивни действия на Столична община за намаляване на емисиите от ФПЧ**;

3. СРП в случай на **ядрена авария** – изчислява прогностичните траектории, концентрациите и депозициите на радионуклиди **от 36 европейски АЕЦ** и има важна роля за предприемане на мерки от държавните органи;

4. Система „**МЕТЕОАЛАРМ**“ за България – изготвя предупреждения за опасни метеорологични явления, част от европейската интерактивна карта, от септември 2022 г. системата „**МЕТЕОАЛАРМ**“ дава предупреждения и по общини;

5. Система за **прогноза на параметрите на морското вълнение, щормово повишение на морското ниво, движение на плаващи замърсители** – подпомага издаването на оперативни морски прогнози за Черно море и дейността на Морски спасително-координационен център към морска администрация;

6. Система за управление на качеството на атмосферния въздух в Община Пловдив – подпомага ръководството на община Пловдив по отношение на **мерки и програми за подобряване на КАВ**;

7. Системата за **прогноза на химическото време** – прогнозира разпределението на концентрациите на ключови атмосферни замърсители за два дни напред за 5 области: Европа, Балкански полуостров, България, Софийска област и София град;

8. Система за **прогноза на пожароопасност** на пространствено ниво „общини“ – за превантивни мерки от структурите на МВР и общините.

Прогностична дейност

НИМХ през 2023 г. **ежедневно е издавал следните прогнози:**

Специализирани метеорологични прогнози:

Издавани са ежедневно (от един до три пъти в денонощието) и са изпращани до **14 централни ведомства, областните и общински администрации** и др.

Специализирани хидрологични прогнози:

Изготвяни са **ежедневно** и са изпращани до структурите на **МОСВ, ДАМТН, МЗХГ и МВР**. В случаите на очаквани опасни явления от хидроложки характер е издаван „Хидрометеорологичен бюлетин“, основа за предприемане на превантивни мерки от съответните държавни и общински структури.

Общи метеорологични, хидроложки и агрометеорологични прогнози, изпращани до БТА, всички национални медии, местни медии.

Информационни технологии

Информационните технологии на НИМХ са базирани на Интернет и вътрешно-институтските мрежи. През 2023 г. те са осигурявали денонощно:

1. **вътрешния обмен** на информация в рамките на НИМХ чрез Националния телекомуникационен център;

2. **междуведомствен обмен** на информация в рамките на страната – доставя хидрометеорологични данни от наблюденията и прогностична информация за: 8 министерства, 7 държавни агенции и предприятия, областните власти;

3. **международен обмен** – хидрометеорологична информация от наземни наблюдения и сондажи на атмосферата, спътникови изображения, числени прогнози, обмен на информация на Международната агенция за атомна енергия, на авиометеорологичните служби за гражданска авиация чрез обслужвания от НИМХ Регионален телекомуникационен център на Световната метеорологична организация за Югоизточна Европа и Близкия изток.

IV. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

През 2023 г. НИМХ е **изпълнявал в пълен обем всички международни задължения**, възложени му с акт на Народното събрание или на Министерския съвет на Република България.

Световна метеорологична организация (СМО)

В периода 22 май – 2 юни 2023 г. в Женева, Швейцария, се проведе 19-ата редовна сесия на Конгреса на Световната метеорологична организация. Конгресът е върховен орган на СМО, в който участват всички страни членки. Българската делегация се ръководеше от и.д. генералния директор на Националния институт по метеорология и хидрология проф. д-р Таня Маринова, която е и постоянен представител на страната ни в СМО. Паралелно със заседанията на Конгреса се проведе и Хидроложка асамблея, ключов форум за хидролозите от страните – членки на СМО, за отправяне на препоръки към Конгреса и съответните учредителни органи по въпроси, свързани с хидрологията.

Конгресът актуализира политиката на СМО в областта на науката и иновациите, за да се адаптира към новите изследователски приоритети и да приеме технологичната мощ на суперкомпютрите и изкуствения интелект.

Европейска организация за разработване на метеорологични спътници – EUMETSAT

През 2023 г. НИМХ участва в основните органи за управление на организацията и в специализираните комисии по политически въпроси, по данни и по научно и оперативно обслужване. НИМХ изпълнява задълженията на България в EUMETSAT. Експерти от НИМХ участват в работата на Съвета на EUMETSAT и неговите спомагателни работни групи: Научна и техническа (Scientific & Technical Group, STG); Съвместна Научна и техническа/Административна и финансова (Joint STG/Administration & Finance Group, AFG); Политиката на данните (Data Policy Group, DPG); Научна (STG Science Working Group, STG-SWG); Оперативна (STG Operations Working Group, STG-OWG). НИМХ реализира пълноправното членство на България в EUMETSAT посредством: Инициативи на организацията за развитие на методите за приложение на информация от европейските метеорологични спътници и обучение, включително по подготовката на METEOSAT – трето поколение (MTG); Организиране на посещение на представители на EUMETSAT в НИМХ на 8–9.02.2023 г.; Разработване и използване на продукти на EUMETSAT.

Европейски център за средносрочни прогнози на времето – ECMWF

НИМХ е основен потребител на продуктите на ECMWF, на който България чрез НИМХ е асоцииран член. Институтът реализира представителство в: Консултативен комитет на сътрудническите страни на Европейски център за средносрочни прогнози на времето (Advisory Committee of Co-operating States – ACCS, ECMWF); Технически консултативен комитет на Европейски център за средносрочни прогнози на времето (Technical Advisory Committee, ECMWF) – наблюдател, ноември 2023 г. (онлайн); Консултативен комитет по политиката за данните (Advisory Committee for Data Policy) на ECMWF; Контактни лица от НИМХ: 1 (един) по Каталога на ECMWF, 1 (един) по метеорологичната информация за ECMWF и 1 (един) по компютърните въпроси.

Европейска мрежа на националните метеорологични служби – EUMETNET

През 2023 г. НИМХ продължи да е активен член на EUMETNET и чрез нея поддържа най-актуална информация за потенциално опасни метеорологични явления в реално време и за близко бъдеще. Това става чрез услугата Метеоаларм, разработена от EUMETNET. НИМХ участва в екипа на Работната група на европейските синоптици – Working Group for the Cooperation between European Forecasters (WGCEF); НИМХ участва в: EFAS – европейска система за информираност при наводнения, както и в BSMEFFG (Black Sea Middle East Flash Flood Guidance System). Системата BSMEFFG осигурява набор от продукти и данни в реално време, които подпомагат работата на специалистите, в комбинация с техния опит, да прогнозират настъпването на поройни наводнения в малки водосбори.

Национален комитет към Международната хидроложка програма на ЮНЕСКО (MXII) (IHP of UNESCO)

Международната хидроложка програма (МХП) е единствената междуправителствена програма в системата на ООН, посветена на изследванията и управлението на водите и свързаното с това образование и развитие на капацитета. Програмата е насочена към реализиране на интердисциплинарен и интегриран подход и подкрепя международното сътрудничество в областта на изследванията на водите. НИМХ е седалище на Националния комитет на МХП, чийто състав беше актуализиран през 2023 г.

Продължава редовното участие на ръководството и членовете на Националния комитет на България към Международна хидроложка програма на ЮНЕСКО в многобройни онлайн сесии, свързани с изпълнение на IX Оперативен план, както и на националните комитети на Дунавските страни към МХП по въпросите на хидроложките изследвания в Дунавския водосбор и сътрудничеството на страните членки в областта на хидрологията, сътрудничество с богати исторически традиции.

Европейско метеорологично общество (EMS)

Европейското метеорологично общество (EMS) насърчава напредъка на науката, професията и прилагането на метеорологията и свързаните с нея науки в Европа в полза на цялото население. За тези цели Обществото съсредоточава усилията си в дейности по организиране на научни срещи, школи и подкрепя научни публикации и изследвания за подобряване на общественото благосъстояние. 24 учени от НИМХ членуват в Европейското метеорологично общество.

Учени и специалисти от НИМХ са участвали през 2023 г. в много международни конгреси, конференции и семинари. Проведени са и много работни срещи на специалисти от НИМХ в международна проекти, където НИМХ е партньор. Представители на НИМХ са участвали също в съвещания на колективни ръководни органи на международни организации, в които НИМХ членува или представлява България.

V. ФИНАНСОВА, СТОПАНСКА И АДМИНИСТРАТИВНА ДЕЙНОСТ

Финансовото състояние на НИМХ

Бюджетна субсидия

Утвърдената бюджетна субсидия на НИМХ за 2023 г. е в размер на **24 643 700** лв. От тях **3 233 987** лв. са за членски внос в международни организации. Процентното разпределение е: 74,90 % са за труд и осигуровки, 13,22 % са за членски внос и стипендии, 10,38 % са за издръжка, 1,5 % - капиталови разходи.

Собствени приходи

Собствените приходи на НИМХ се формират от няколко основни източника: научни договори, включени в научноизследователския план на Института; услуги (експертизи, разработки, оценки и др.); международни проекти, финансирани със средства от ЕС; други международни проекти; наеми; почивно дело и др. Собствените приходи на НИМХ за 2023 г. са **1 755 000** лв. и преходен остатък от 2022 г. 987 400 лв.

- Приходи от услуги. Брутният размер на средствата е **1 066 680** лв.

- Научни договори (финансирани за разработки на научни колективи на НИМХ от национални фирми, български и международни организации, министерства, ведомства, научни организации и др.). Брутният размер е **186 606 лв.**
- Договори/приходи от чуждестранни международни организации (които не са с финансирани от европейски фондове) – получени 50 325 евро (**98 428 лв.**)
- Други приходи (наеми, почивно дело и др.). Брутният размер **на приходите от наеми, почивно дело и др. за 2023 г. е на обща стойност 197 240 лв.**
- **Приходи по проекти, финансирани със средства от ЕС – 36 223 лв.** Получените средства са за изпълнение на дейностите по проект SAMS на тема „Използване на продукти за качество на въздуха SAMS за подобряване на възможностите за прогнозиране и намаляване на мащаба в България“

Системи за финансово управление и контрол в НИМХ

В НИМХ през 2023 г. има тенденция към намаляване на стойностите в показателите за оценка на функциониращите системи за финансово управление и контрол (СФУК). Актуализираната вътрешна нормативна уредба по отношение на предварителния контрол и проведените обучения на практика са изпълнени от екипа в необходимия обем и покриват напълно законовите изисквания.

През 2023 г. е актуализиран „Риск-регистърът на НИМХ“.

Извършен е общ **предварителен контрол с 7 481 контролни листа.**

През 2023 г. са проведени шест процедури по Закона за обществените поръчки (ЗОП). Общата стойност на договорите, сключени след проведени процедури по ЗОП, възлиза на **423 053,83 лв.** без включен ДДС.

Сключените през 2023 г. договори за доставки, услуги и строителство **под праговете определени в ЗОП (в т.ч. и анекси) е 34 бр. на стойност 420 702 лв. без включен ДДС.**

През 2023 г. сключените договори (в т.ч. и анекси) от НИМХ в качеството на изпълнител са **36 бр. на обща стойност 247 038 лв. без ДДС.**

Административно обслужване и човешки ресурси

През 2023 г. служителите, заети в ресор „Човешки ресурси“ са изготвили **7 851 документа** (трудова договори и допълнителни споразумения към тях, заповеди, уведомления и др.).

Деловодна дейност и архив

През 2023 г. централизираното деловодство в гр. София и деловодствата във филиалите на НИМХ в Пловдив, Варна, Плевен и Кюстендил са обработили **8 655 бр. входяща и 3 566 бр. изходяща кореспонденция.**

През 2023 г. е внедрен модул „Мейл интеграция“.

Архивната дейност се осъществява чрез централизиран архив в гр. София и архивите, поддържани във филиалите на НИМХ в Пловдив, Варна, Плевен и Кюстендил.

Библиотека на НИМХ

През 2023 г. общият фонд на библиотеката на НИМХ наброява **21 621 тома** регистрирана библиотечна литература, като от тях **9 311 тома** са книги, а **12 310 тома** са периодични издания.

ЗБУТ, „Охрана и социално-битова дейност“

Проведени са **134 бр. встъпителни, 946 бр. периодични инструктажа** във връзка със ЗБУТ и **26 бр. инструктажа** на външни за НИМХ фирми. Организиран са **обучения** за работа със съдове под налягане, по електробезопасност, по противопожарна безопасност за служители на НИМХ.

През 2023 г. са осигурени необходимите **лични предпазни средства и предпазно работно облекло**, проведени са профилактични медицински прегледи на служителите работещи в среда на йонизиращи лъчения и на всички останали служители, които са подлежали в съответствие с нормативната уредба и извършената „Оценка на риска за здравето и безопасността на служителите на НИМХ“.

Управление и стопанисване на имоти

През 2023 г. са извършени дейности, свързани с обновяване (актуализиране) на всички документи на имоти, числящи се в баланса на НИМХ.

- **Регистър на имотите** – попълване и актуализиране на информацията за всички имоти предоставени за стопанисване и управление на НИМХ;
- **Регистър на АДС и НА** – събрани и подредени по възходящ ред копия на стари и нови документи за собственост. Всеки документ е описан по вид собственост, номер и дата на акта с информация за издадени предишни актове за имота;
- Изработване на **описи на документи и инвентарни карти на активите**;
- Други регистри – регистър ремонти, регистър наеми и др.

Извършени са ремонти в НИМХ – гр. София: основен ремонт на подмяна на стар водопровод и изграждане на нов на мястото на съществуващ водопровод; основен ремонт на покрив на Стара институтска сграда; основен ремонт и допълнително оптимизиране на електрическото захранване на Централна сграда.

Транспортна дейност

През 2023 г. се увеличи автопаркът на Института с автомобил, закупен втора употреба, за НИМХ – филиал Варна (автомобилът е предоставен за ползване на СС – Нос Емине).

През 2023 г. са изминати **339 081 км**, като са изразходвани **31 975 л** гориво. Дейността се контролира с маршрута на движение и ограниченията на скоростта на всички моторни превозни средства чрез възможността, която се предоставя с генерирането на електронен пътен лист в системата „Смарт тракър“. Извършваните ремонти се контролират, както финансово така и технически на база издаване на технологични карти и предписания, които се изискват от сервизите.

Разходите по техническото обслужване, резервни части, консумативи и аксесоари възлизат на стойност **55 627 лв.**, а тези за **застраховки, годишен технически преглед и винетки са 25 850 лв.**

Проф. д-р Тания Маринова

И.Д. Генерален директор на НИМХ